

Elinkeinoelämän keskusliiton Suhdannebarometri

Heinäkuu 2021

EK:N SUHDANNEBAROMETRI ON
SUOMEN VANHIN JA SUURIN YRITYSTEN
SUHDANNEODOTUKSIA KARTOITTAVA
TIEDUSTELU.

YHTEISRAHOITTAJANA:

Suhdannebarometri

Heinäkuu 2021

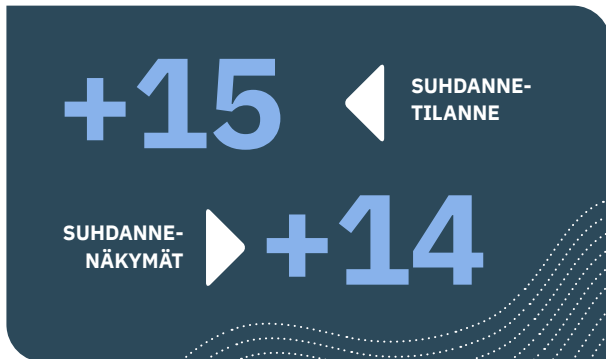
Sisällysluettelo 2 • 2021

Suhdanteet heinäkuussa 2021	3
Suhdanteet maailmalla	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Palvelut	7
Päälukuja	9
Elintarviketeollisuus	11
Teva-teollisuus	12
Puuteollisuus	13
Paperiteollisuus	14
Painaminen	15
Kemianteollisuus	16
Rakennustuoteteollisuus	17
Teknologiateollisuus	18
Kauppa	19
Matkailu- ja ravintolapalvelut	20
Liikenne	21
Rahoitus ja vakuutus	22
Tieto- ja viestintäpalvelut	23
Kiinteistöpalvelut	24
Muut palvelut	25
Pitkiä aikasarjoja	26
Suhdantetiedustelumenetelmä	37

Suhdanteet heinäkuussa 2021

- **Suhdannetilanne on parantunut, nyt myös palvelut pinnalla**
- **Suhdanneodotukset kohonneet palvelusektorin vetämänä**
- **Tuotanto ja myynti kasvaneet, mutta odotukset ovat vaimentumassa**
- **Henkilöstö lisääntynyt, mutta odotukset syksyille ovat maltilliset**
- **Työvoiman saatavuusongelmat nousseet nopeasti pintaan, komponenttipula ja raaka-aineiden hinnat myös kasvun esteinä**

Maailmantalouden on ennakoitu palautuvan tänä vuonna noin kymmenen prosentin vauhtia koronaviruspandemiasta. Palautuminen on kuitenkin hyvin eritahtista. Kehittyneissä talouksissa talous kasvaa korkean rokotekattavuuden ja massiivisen elvytyksen ansiosta. Kehittyneissä talouksissa rokotusvauhti on selvästi hitaampaa, eikä kriisin vaikutuksia ole pystytty estämään samassa määrin. Virusvarianttien käyttäytyminen sekä rahapolitiikan kiristyminen luovat osaltaan jännitteitä koronakriisistä palautumiseen. Nopeasta toipumisesta huolimatta merkkejä maailmantalouden hidastumisestakin on jo havaittavissa. Suomen talous on kasvanut alkukesän aikana kovaa vauhtia.

EK:n heinäkuussa tekemän Suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdannetilanne on jatkanut parantumisestaan. Teollisuuden veto on jatkunut vahvana kuten muuallakin maailmassa. Palveluissa suhdannetilanne on menossa ensi kertaa selvästi parempaan suuntaan koko koronakriisin aikana. Rakentamisessa aktiviteetti on ollut tasaista, eikä käännettä parempaan ole edes näköpiirissä.

Vaikka koronavirustilanne on helpottanut alkukesän aikana, on epävarmuutta yhä ilmassa virusvarianteista johtuen. Tämä epävarmuus heijastuu myös yritysten suhdanneodotuksiin, jotka ovat kokonaisuutena nousussa, mutta ainoastaan palveluiden vetämänä.

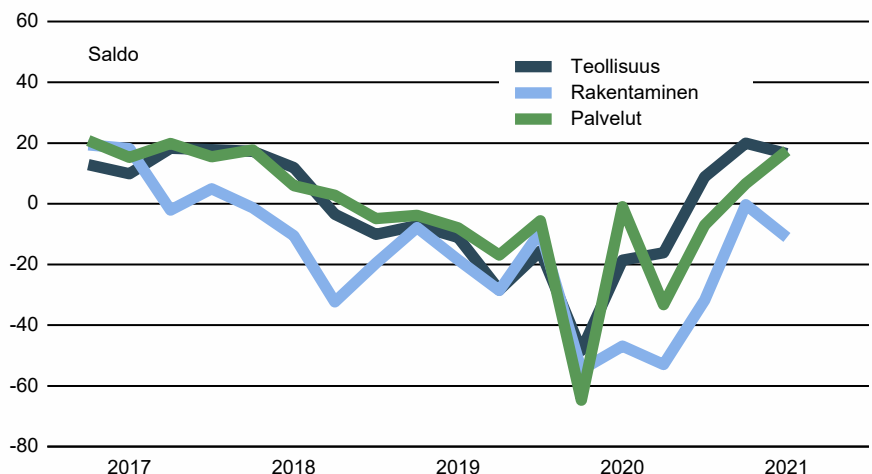
Työvoiman saatavuus kasvun suurin este

Tuotanto ja myynti on lisääntynyt kaikilla päätoimialoilla, mutta odotukset tuleville kuukausille ovat aiempaa varovaisemmat. Henkilöstöodotukset syksyille ovat myönteiset palveluissa ja teollisuudessa. Rakentamisessa on vastaavasti odottavampi tunnelma.

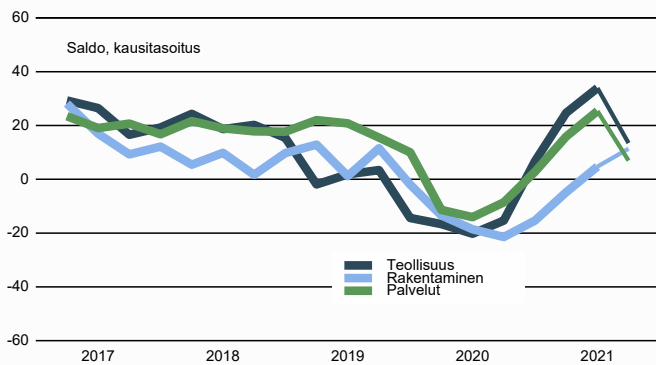
Pula osaavasta työvoimasta on noussut suurimmaksi kasvun esteeksi. Etenkin palvelualoilla ennätysuusi osuus vastaajista raportoi työvoiman saatavuusongelmista. Teollisuudessa ja rakentamisessa riesana ovat myös globaali komponenttipula sekä raaka-aineiden hintojen nousu.

Työvoiman saatavuusongelmat ovat suurin kasvun este, etenkin palvelualoilla.

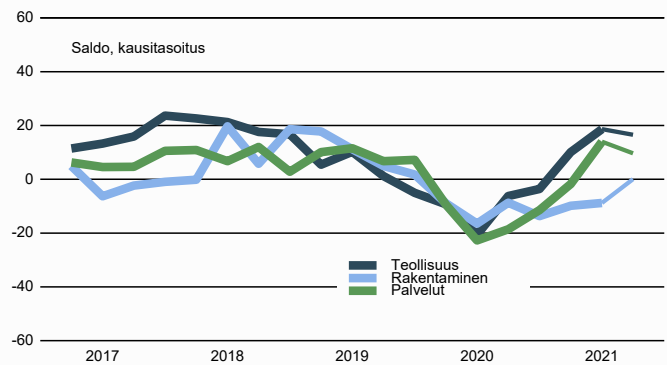
Suhdannenäkymät

Tuotanto/myynti, toteuma ja odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

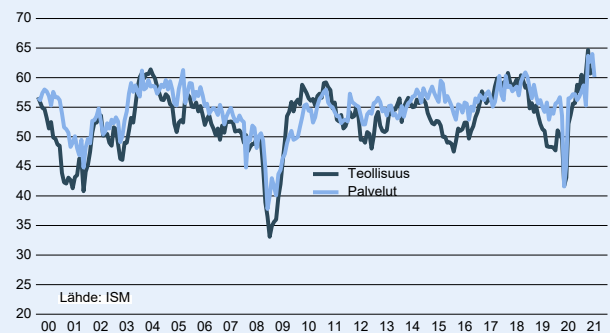
Suhdanteet maailmalla

Hintojen nousu jäänee väliaikaiseksi

Ennen kaikkea Yhdysvalloissa nähdyt mittavat elvytystoimet ovat vauhdittaneet talouskasvua, mutta samalla herättäneet huolta myös hintojen noususta. Ennako-oletusten mukaisesti inflaatio on nostanut selvästi päätään kevään ja kesän aikana, mutta inflaatio-odotukset muutaman vuoden päähän ovat selvästi rauhoittuneet.

Raaka-aineiden hinnoissa on nähty kovia nousuja. Esimerkiksi puutavaran hinta on maailmanmarkkinoilla jo laskenut, joten hinnannousu näyttää jäävän väliaikaiseksi. Globaalisti teollisuus on kärsinyt komponenttipulasta. Monimutkaisista toimitus- ja hankintaketjuista johtuen komponenttipula ei tule helpottamaan nopeasti kasvun jatkuessa.

Ostopäälliköiden indeksi, USA

Talouden ilmapiiri-indikaattori, EU-maat

Euron dollarikurssi

Teollisuus

- **Suhdanne tilanne on jatkanut parantumistaan kesällä**
- **Tuotanto on jatkanut kasvuaan, mutta tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat maltillistuneet**
- **Tilaukanta on noussut korkeimmalle tasolle sitten vuoden 2007**
- **Henkilöstön määrä on lisääntynyt ja odotukset lähikuukausille ovat varsin myönteiset**
- **Suhdannenäkymät ovat hieman maltillistuneet (saldoluku +16)**

Suhdannenäkymät yhä myönteiset

Suomessa teollisuus jatkaa nousussa muun maailman tapaan. Suhdanne tilanne on parantunut kesäkuukausien aikana ja saldo luku on kivunnut kolmen vuoden takaisille tasoille. Suhdanne tilanteen saldoluku oli heinäkuussa +37.

Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +16 (huhtikuussa +20). Kokonaisuutena teollisuuden suhdanteiden odotetaan siis parantuvan seuraavan puolen vuoden aikana, mutta suurin kasvusäys on jäämässä taakse.

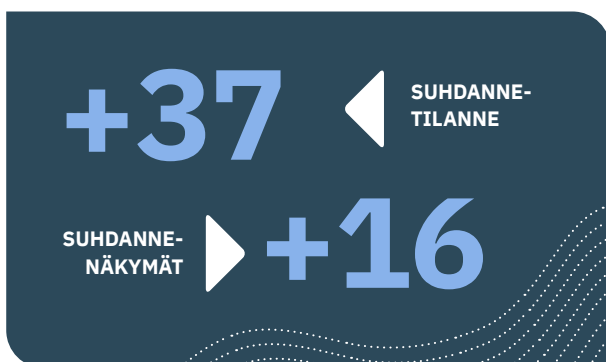
Tuotanto-odotukset taittumassa

Suhdanne tiedustelun perusteella teollisuusyritysten tuotanto on jatkanut kasvuaan kesän aikana. Tuotanto-odotukset tuleville kuukausille ovat heikkommat kuin keväällä, joten enin kasvupyrähdys on jäämässä taka-alalle lähikuukausien aikana.

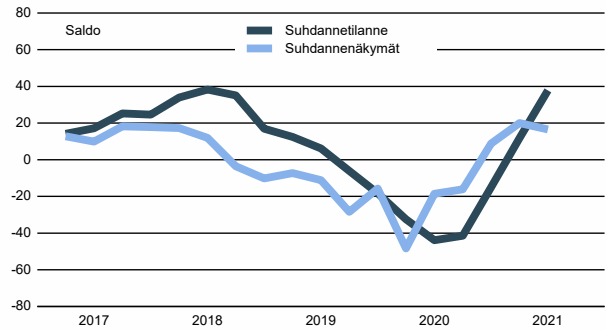
Tuotantokapasiteetin käyttöaste on jatkanut nousuaan ja oli 84 % heinäkuussa. Muiden indikaattoreiden tavoin kapasiteetin käyttöaste on palautunut koronakriisistä varsin nopeasti.

Tilaukanta noussut korkeimmilleen sitten vuoden 2007

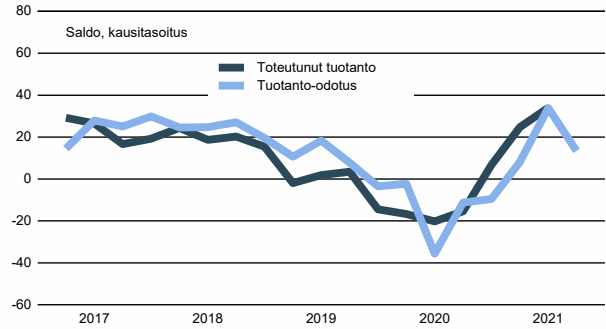
Teollisuusyritysten saamien uusien tilausten määrä jatkoi kasvuaan kesän aikana. Taso on nyt korkeimmillaan sitten vuoden 2007. Tilausodotus on kuitenkin maltillistunut, joten teollisuuden vahvin vire on rauhoittumassa.

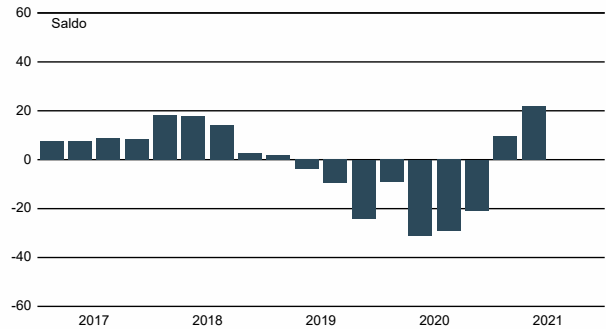
Suhdanteet

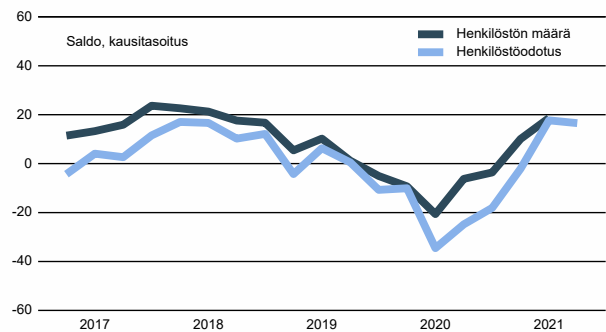
Tuotanto ja tuotanto-odotus

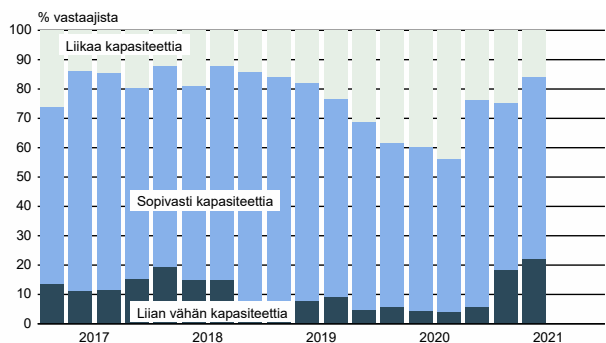
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

Kysynnän hieman parantuessa valmiiden tuotteiden varastot ovat jatkaneet vähentymistään ja niiden taso on entistä selvemmin tavanomaista pienempi. Maailmalla vaivaava komponenttipula sekä raaka-aineiden hinnat ovat keskeisimpiä tuotannon kasvun esteitä. Myös työvoimasta on puutetta.

Henkilöstön määrä kasvussa

Teollisuusyritysten henkilöstön määrä on jatkanut kasvuaan ke-säkuukausien aikana. Positiivinen vire tulee jatkumaan myös syksyllä, sillä henkilöstö-odotukset ovat myös pysyneet myönteisinä viime kuukausien aikana.

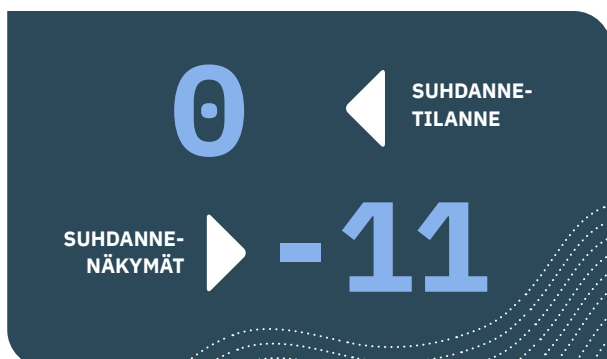
Rakentaminen

- **Suhdanne-tilanne on kohentunut kevästä, mutta jatkunut varsin vaatimattomana**
- **Tuotanto on polkenut lähes paikallaan ja tuotanto-odotukset ovat maltillistuneet**
- **Tilaukanta on kasvanut tavanomaiselle tasolle**
- **Henkilöstön määrä on vähentynyt eikä tilanteeseen odoteta muutosta lähikuukausina**
- **Suhdannenäkymät heikentyneet hieman kevästä (saldoluku -11)**

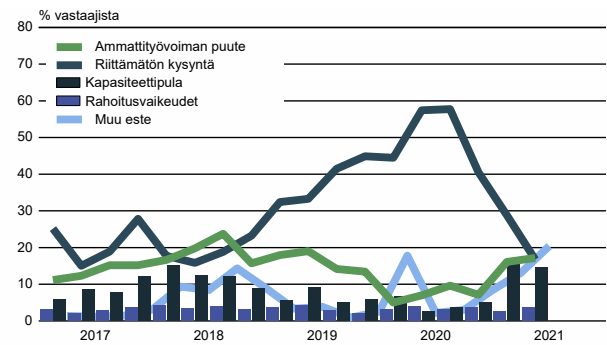
Suhdannenäkymät heikentyneet kevästä

Rakennusalan suhdanne-tilanne on jatkunut kesän aikana vaatimattomana. Muutosta parempaan ei myöskään ole näköpiirissä, sillä suhdannenäkymät syksyille ovat heikentyneet kevästä. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -11 (huhtikuussa -1).

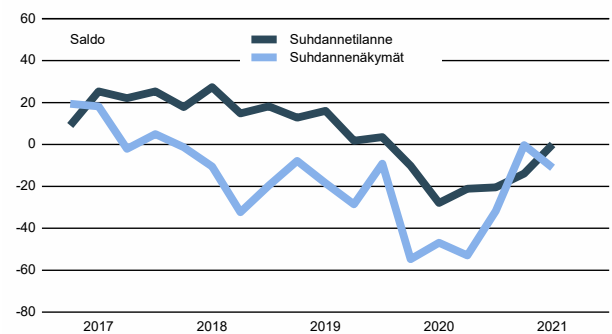
Etenkin uudistalonrakentamisen puolella näkymät ovat vaisut. Asuntorakentamisessa veto on jatkunut kohtuullisena lupakehityksen perusteella, mutta muussa uudisrakentamisessa on hiljaisempaa.

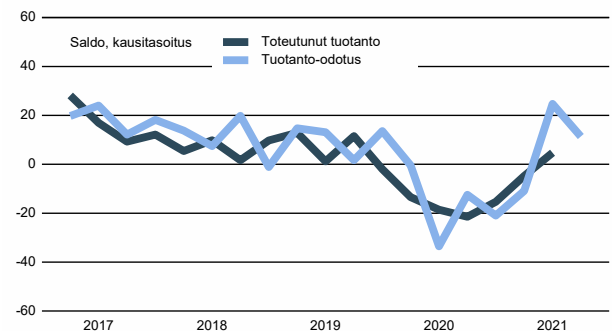
Tuotannon kasvun esteet

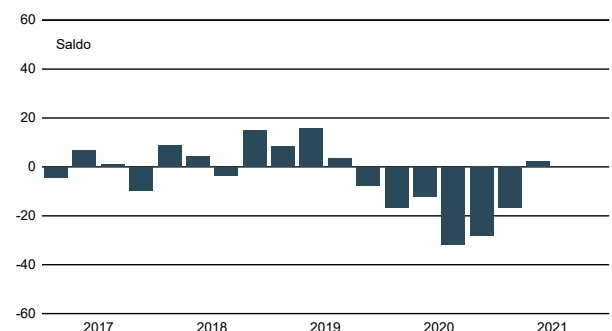
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Tilaukanta

Tuotanto-odotukset vaimentuneet

Rakennusyritysten tuotannon määrä kasvoi tiedustelun perusteella hieman kesän aikana. Tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat myönteiset, mutta hieman vaimeammat kuin vielä keväällä.

Tuotantokapasiteetin käyttöaste on jatkanut nousuaan. Rakennusalan kapasiteetin käyttöaste oli heinäkuussa 90 prosenttia, joka on kaksi prosenttiyksikköä korkeampi taso kuin vuosi sitten vastaavana aikana.

Henkilöstö-odotukset vaisuja

Henkilöstön määrä rakennusyrityksissä on jatkanut vähentymistään, kun kausivaihtelu otetaan huomioon. Odotukset henkilöstön määrän suhteen olivat vielä keväällä myönteiset, mutta kesän aikana odotukset ovat selvästi maltillistuneet. Enää henkilöstön ei odoteta kasvavan lähikuukausien aikana.

Ammattityövoiman puute nyt suurin ongelma

Suurimmaksi tuotannon kasvun esteeksi rakennusallalla on nousut ammattityövoiman puute. Osaavan työvoiman saatavuusongelmista raportoi jo 33 % vastaajista.

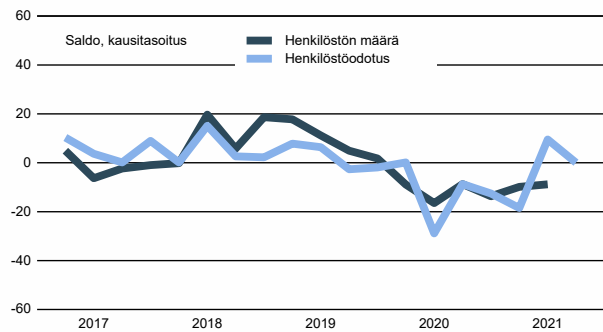
Koronan myötä maailmalla voimakkaasti lisääntynyt kysyntä eri rakennusmateriaaleille heijastuu myös Suomen rakennustuotantoon. Raaka-aineiden, etenkin puutavaran hinnannousu, vaikeuttaa rakennustuotannon kasvua myös kotimaassa. Muusta esteestä raportoi 30 % vastaajista. Reilu vuosi sitten nähtiin myös vastaavia lukemia koronaviruksesta johtuen.

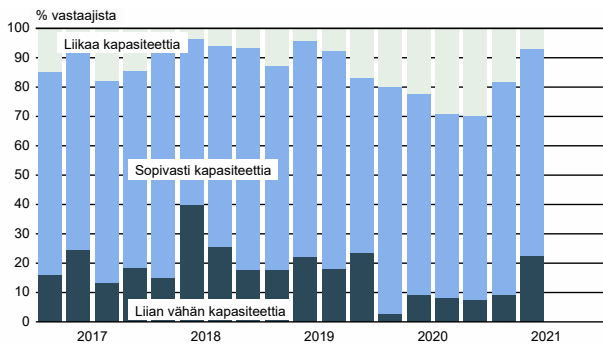
Palvelut

- **Palvelualan suhdannetilanne kohentunut paremmaksi ensi kertaa koronan alettua**
- **Myynti on jatkanut kasvuaan, mutta myyntiodotukset tuleville kuukausille ovat hieman vaimentuneet**
- **Henkilöstön ennakoitua lisääntyvän maltillisesti lähikuukausina**
- **Suhdannenäkymät jatkavat kohentumistaan, mutta virusvariantit pitävät yllä epävarmuutta**

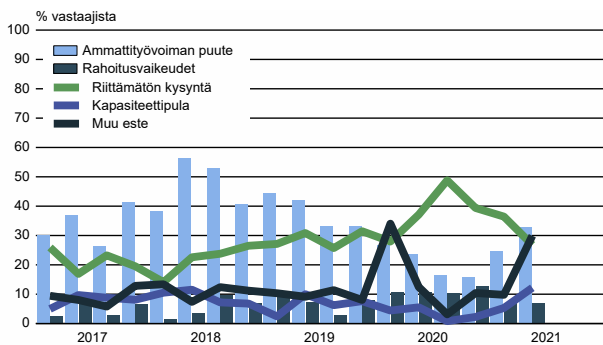
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

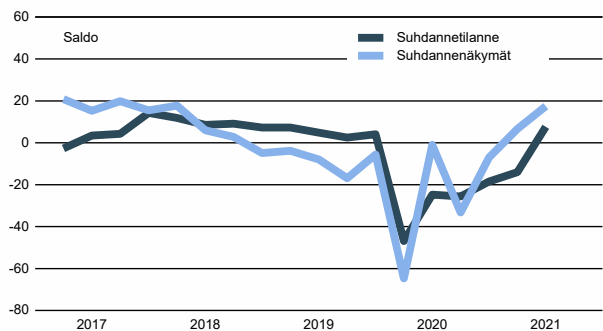
Tuotantokapasiteetti

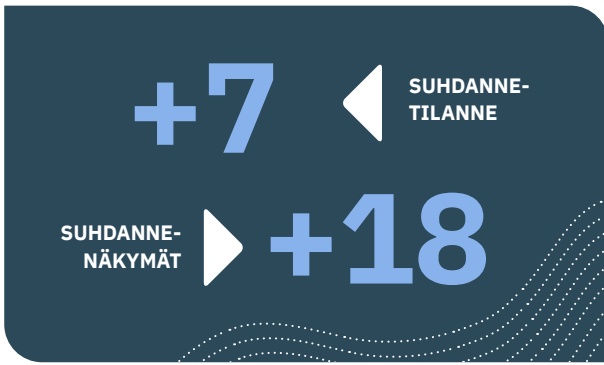

Tuotannon kasvun esteet

Suhdanteet

Suhdannenäkymät jatkavat nousemistaan

Palvelualojen suhdannetilannetta kuvaava saldoluku on noussut ensi kertaa positiiviseksi koronakriisin aikana. Hieman suurempi osuus palvelualan yrityksistä näki siis tilanteen kehittyvän parempaan suuntaan. Näkymät lähitulevaisuuteen ovat jatkaneet myös kohentumistaan. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +18 (huhtikuussa +6).

Palvelualojen tilanne on helpottanut kesän aikana rajoitustoimien vähentyessä. Rokotuskattavuuden nousu sekä epidemiatilanteen helpottaminen ovat tukeneet palvelualojen elpymistä. Vaikka näkymät syksyyn ovat myönteiset, uhka uusista rajoitustoimista virusvarianteista johtuen luo yhä epävarmuutta.

Myynnin kasvuodotukset tasaantuneet

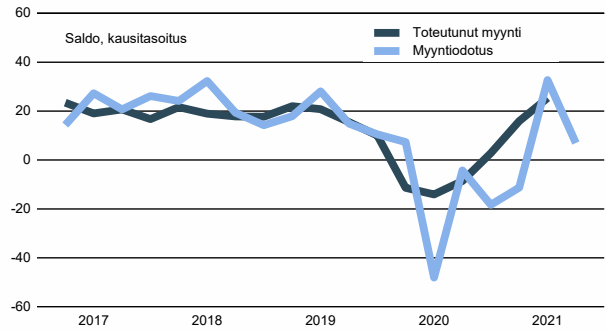
Palvelualalla myynti on kasvanut kesän kuluessa, mutta myynti-odotukset tuleville kuukausille ovat maltillistuneet keväästä. Sama kehitys heijastuu henkilöstöön. Henkilöstön määrä on lisääntynyt, mutta henkilöstöodotukset ovat varovaiset.

Liiketoimintaedellytysten kohentuessa palvelualojen yritysten kannattavuus on alkanut varovaisesti korjaantua. Toimialoitteiset ja yrityskohtaiset erot jatkuvat kuitenkin yhä suurina ja tämä heijastuu kannattavuuskehitykseenkin vielä pitkään.

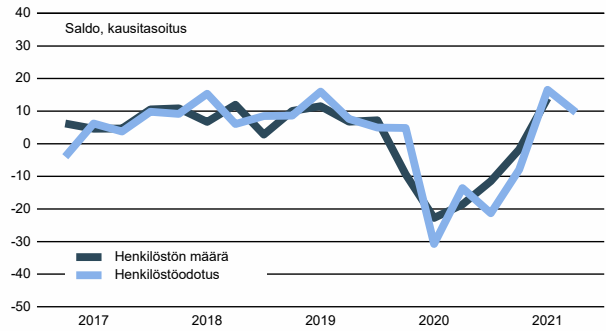
Työvoimapula kasvun jarruna

Palvelualoilla suurin myynnin kasvu este on nyt ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Peräti 32 % vastaajayrityksistä raportoiti ongelmia työvoiman saatavuuden suhteen. Lukema on korkein vuodesta 2004 alkaneessa nykymuotoisessa palvelualojen kyselyhistoriassa. Työvoiman saatavuusongelmat olivat isoja jo ennen koronaa ja nyt ne kärjistyvät hyvin nopeasti.

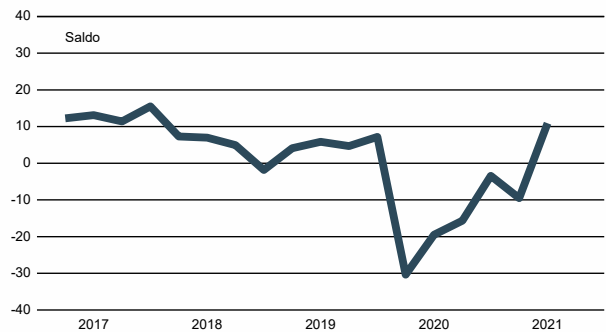
Myynti ja myynti-odotus

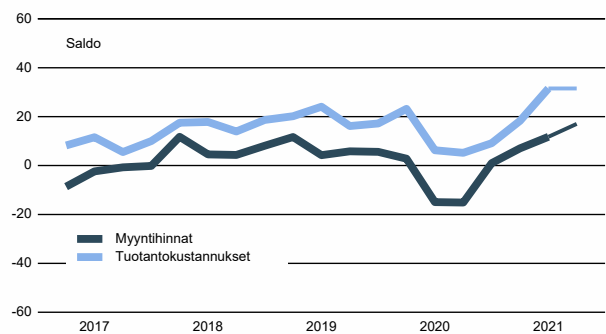
Henkilöstö ja henkilöstö-odotus

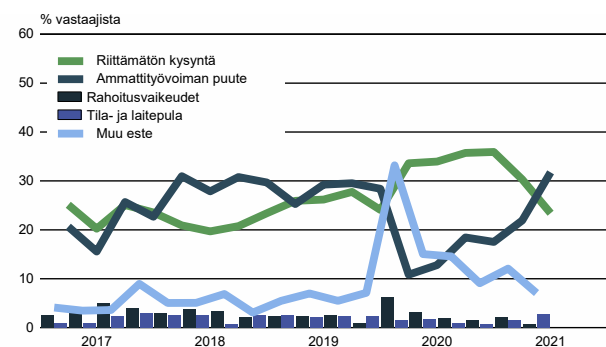
Kannattavuus

Hinnat ja kustannukset

Myynnin kasvun esteet

Päätuloksia

Teollisuus

Suhdanne- ja tuotantotiedustelun päätuloksia, saldo	2019				2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	4	2	-24	-12	-19	-16	-3	29	34		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	23	12	-9	2	-33	-3	-16	13	33	23		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	84	82	77	69	62	60	56	76	75	84		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	2	-4	-10	-24	-10	-32	-29	-21	9	21		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-4	-13	-16	-30	-14	-39	-33	-22	5	16		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	13	17	11	9	15	9	5	-5	-3	-12		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	22	-4	-16	-5	-9	-10	-16	15	31		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	-2	-18	-4	-29	-24	-26	5	22	19		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	5	-10	-21	-26	-44	-49	-25	19	38		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	12	12	-5	15	-17	4	-2	18	14	21		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	54	59	58	61	71	67	70	58	65	61		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	18	19	14	13	5	7	10	7	16	17		
puute kapasiteetista	6	9	5	6	7	3	4	5	16	15		
riittämätön kysyntä	32	33	41	45	44	57	58	41	29	17		
rahoitusvaikeudet	4	4	3	2	3	4	3	4	3	4		
muu este	3	4	1	2	18	2	3	8	13	20		
Suhdanne- ja tuotantotilanne tällä hetkellä	12	6	-7	-18	-32	-44	-42	-15	12	37		
Suhdanne- ja tuotantotilanteen lähitulevaisuuteen	-8	-12	-29	-15	-49	-19	-17	9	20	16		

Rakentaminen

Suhdanne- ja tuotantotiedustelun päätuloksia, saldo	2019				2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	9	16	11	-12	-17	-5	-20	-26	-9	19		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	17	8	2	-7	-30	-6	-31	-18	25	18		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	87	96	92	83	80	78	71	70	82	93		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	9	15	4	-7	-16	-12	-31	-28	-16	2		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-44	-45	-8	-47	-50	-52	-69	-65	-55	-43		
Myyntöomien asuinhuoneistojen määrä normaaliin verrattuna	-9	-5	-15	-25	-13	-30	-36	-64	-48	-54		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	15	29	2	-9	-13	0	-10	-23	-14	7		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	25	-6	-13	-1	-14	-11	-20	-20	22	1		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	68	66	63	60	71	64	67	66	67	77		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	44	42	33	33	27	24	16	16	25	33		
puute kapasiteetista	2	10	6	8	4	6	1	2	5	12		
riittämätön kysyntä	27	31	26	31	28	37	49	39	36	27		
rahoitusvaikeudet	10	7	3	8	11	11	10	13	7	7		
muu este	10	9	11	8	34	12	3	10	10	30		
Suhdanne- ja tuotantotilanne tällä hetkellä	13	16	2	3	-10	-28	-21	-20	-14	0		
Suhdanne- ja tuotantotilanteen lähitulevaisuuteen	-8	-18	-28	-9	-54	-46	-53	-32	-1	-11		

Palvelut

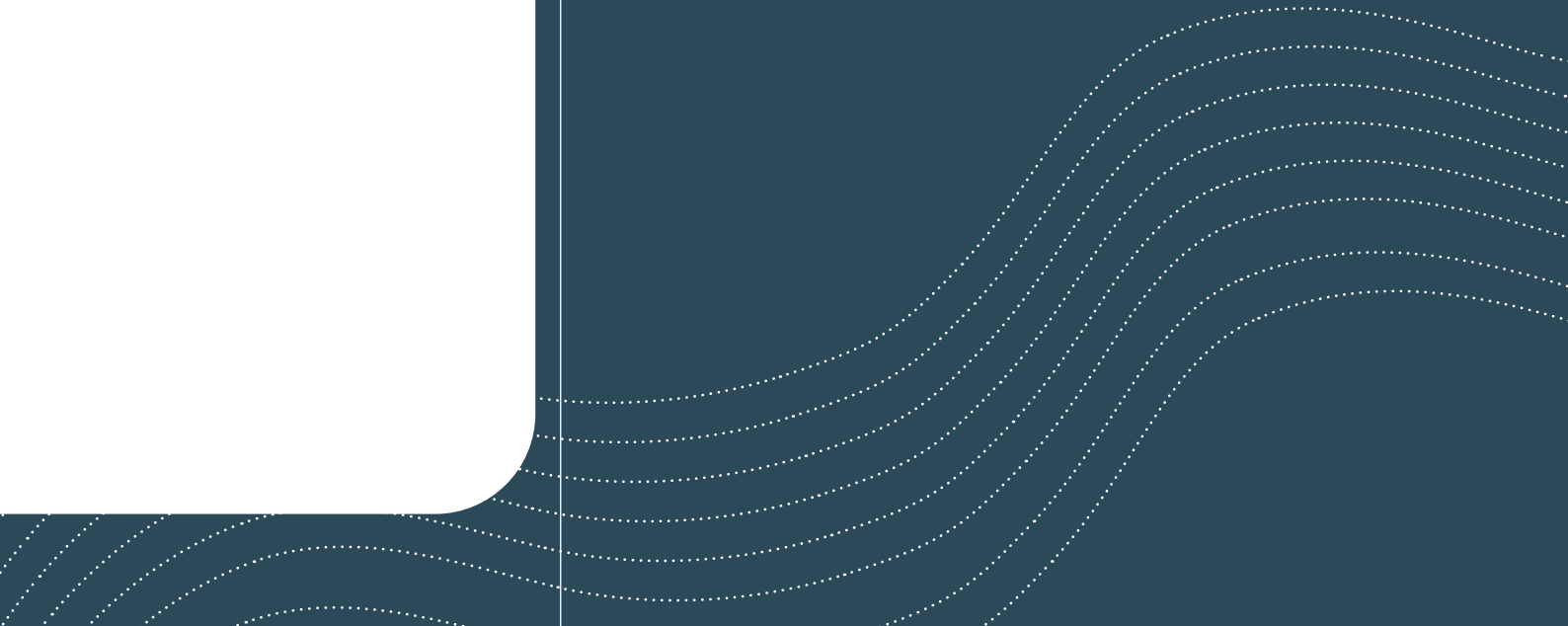

Suhdanne- ja tuotantotiedustelun päätuloksia, saldo	2019				2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	13	24	17	15	-22	-10	-7	8	3	29		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	20	21	16	8	-60	5	-11	-10	15	19		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	6	17	5	5	-14	-17	-21	-14	-8	19		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	8	0	8	-33	-11	-25	-4	11	16		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	57	61	62	56	73	61	66	60	61	57		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	25	29	30	28	11	13	18	18	22	32		
puute kapasiteetista	3	2	2	2	1	2	1	1	1	3		
riittämätön kysyntä	26	26	28	24	34	34	36	36	30	23		
rahoitusvaikeudet	2	2	3	1	6	3	2	2	2	1		
muu este	5	7	5	7	33	15	15	9	12	7		
Suhdanne- ja tuotantotilanne tällä hetkellä	7	5	2	5	-47	-24	-26	-19	-14	7		
Suhdanne- ja tuotantotilanteen lähitulevaisuuteen	-4	-7	-16	-6	-64	0	-33	-7	6	18		

Toimialakatsaukset

Heinäkuu 2021

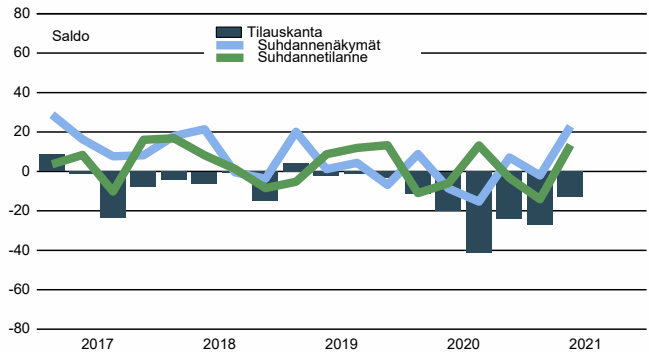

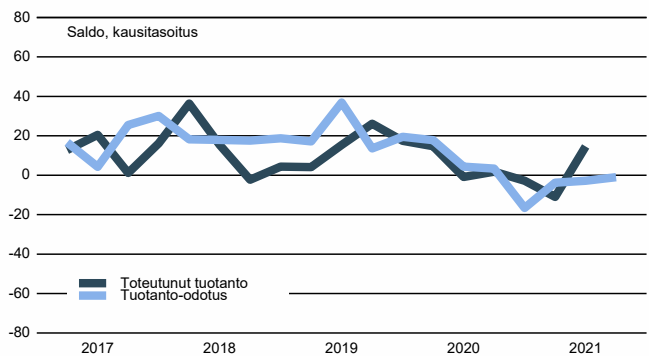
Elintarviketeollisuus

- Suhdanne tilanne parantunut kesän aikana, saldoluku noussut arvoon +14
- Tilauskanta on yhä alle tavanomaisen tason, mutta on kohentumaan päin
- Suhdannenäkymät kirkastuneet, saldoluku nousi heinäkuussa arvoon +23 (huhtikuussa -2)
- Tuotannon määrä on lisääntynyt, mutta odotukset tulevan tuotannon määrästä ovat jatkuneet vaatimattomina
- Henkilöstön määrä on lisääntynyt kesän aikana, mutta syksyä kohden henkilöstöodotukset ovat kääntyneet heikommaksi

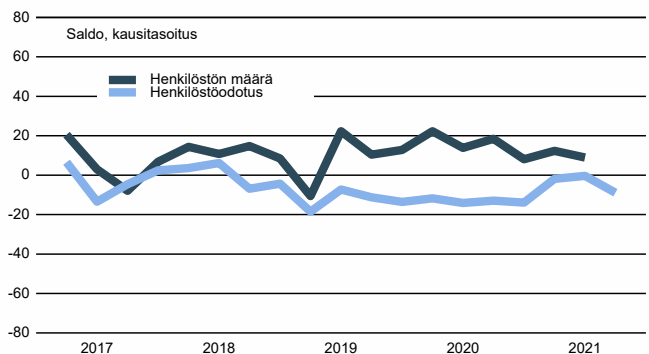
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+14 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **+23**

Elintarviketeollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

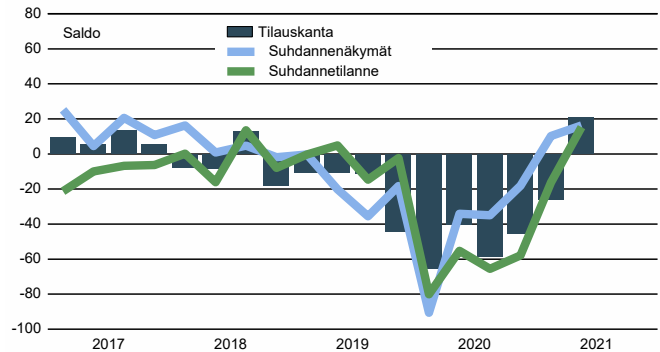
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-2	20	1	-2	-30	37		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	23	1	-26	-12	16	-1		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	77	73	70	79	68	79		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-11	-19	-41	-24	-28	-12		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-20	-26	-30	-28	-27	-22		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	4	-3	-1	-13	-4	-12		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	18	38	14	-10	10	32		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	14	-29	-30	2	30	-27		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	14	-26	30	-20	23	20		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-7	8	-11	-4	-15	-29		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	42	50	49	64	50	52		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	6	0	8	6	6	16		
puute kapasiteetista	9	4	2	12	5	14		
riittämätön kysyntä	30	45	42	47	40	25		
rahoitusvaikeudet	4	2	2	1	5	6		
muu este	3	1	5	0	0	5		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-11	-6	14	-3	-15	14		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	9	-8	-16	8	-2	23		

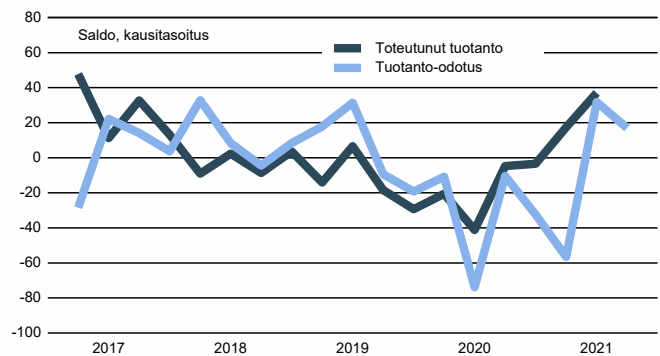
Teva-teollisuus

- Suhdannetilanne kohentunut kesän aikana selvästi
- Tilauskanta on noussut pitkästä ajasta yli keskimääräisen tason
- Tuotanto on kasvanut kesäkuukausien aikana, ja odotukset tulevan tuotannon määrästä ovat myös selvästi myönteiset
- Henkilöstön määrä on pysynyt yhä ennallaan ja tilanteen nähdään kehittyvän tasaisena myös tulevina kuukausina
- Suhdannenäkymät ovat kohentuneet, heinäkuussa näkymien saldoluku oli +17

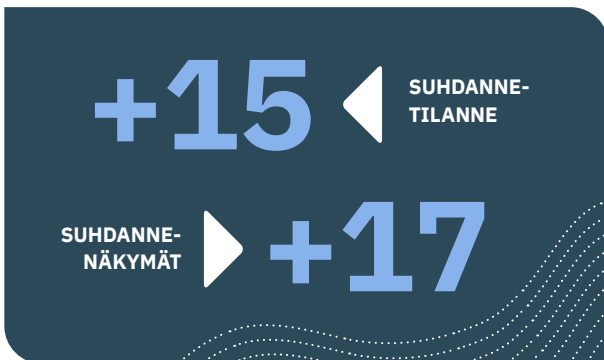
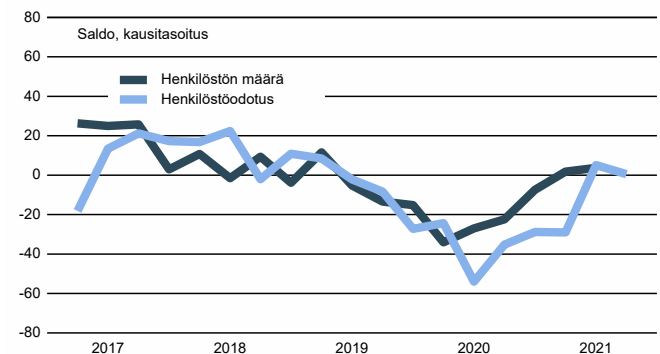
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Teva-teollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

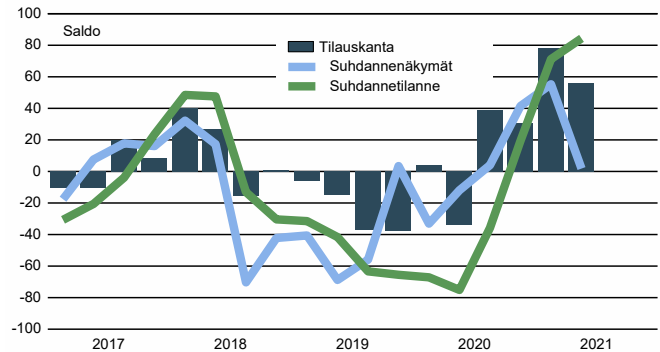
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-18	-41	6	-22	20	36		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-80	-18	-20	-41	19	14		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	28	29	51	42	46	82		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-66	-40	-58	-45	-26	21		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-63	-56	-58	-56	-50	-3		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	25	27	22	20	15	-24		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-31	-21	-25	-11	2	10		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-61	-35	-32	-23	-5	1		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-59	-46	-43	-48	-13	54		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-52	-6	-17	20	1	-24		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	90	96	93	82	79	82		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	5	12	15	15	33	45		
puute kapasiteetista	0	10	13	7	13	28		
riittämätön kysyntä	60	85	80	67	54	43		
rahoitusvaikeudet	2	4	6	5	7	12		
muu este	29	6	0	3	0	11		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-80	-55	-65	-58	-16	15		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-91	-35	-35	-18	11	17		

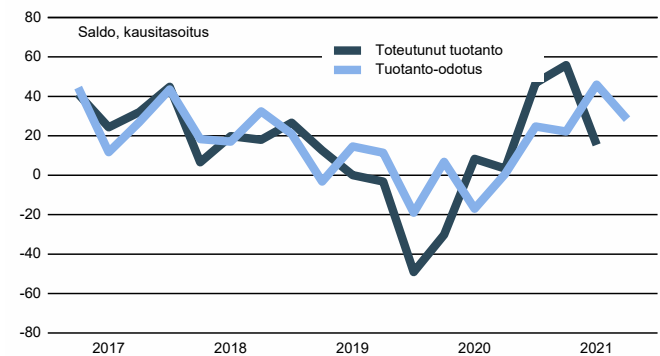
Puuteollisuus

- Suhdanne tilanne on jatkanut kuumenemistaan ja on nyt todella hyvä
- Tilauskanta on yhä merkittävästi yli keskimääräisen tason
- Tuotanto on jatkanut kasvuaan ja tuotanto-odotukset ovat positiiviset vaikkakin hieman aiempaa maltillisemmat
- Henkilöstön määrä on kasvanut, mutta odotuksissa on selvä tasaantuminen
- Suhdanne tilanteen nähdään rauhoittuvan syksyn aikana, sillä odotuksia mittava saldoluku on painunut nollan tuntumaan

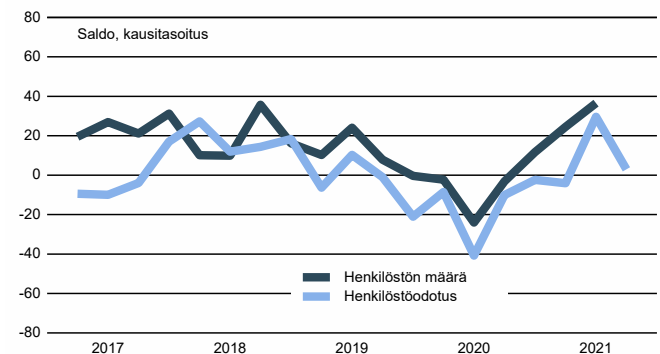
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+84 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **+1**

Puu- teollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-27	27	-8	27	62	33		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-6	3	2	32	56	28		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	73	70	83	85	93	100		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	4	-34	39	30	78	56		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-7	-67	36	22	64	27		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	0	11	-35	-31	-57	-68		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	5	-16	-8	-5	34	42		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-24	-13	-14	5	46	3		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-31	-57	-21	17	49	79		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	24	-19	46	24	15	2		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	70	28	73	73	73	84		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	7	3	5	9	33	31		
puute kapasiteetista	5	0	15	25	45	61		
riittämätön kysyntä	24	21	19	14	7	0		
rahoitusvaikeudet	4	9	4	11	7	1		
muu este	35	3	34	31	3	16		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-67	-75	-36	19	71	84		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-33	-12	4	41	55	1		

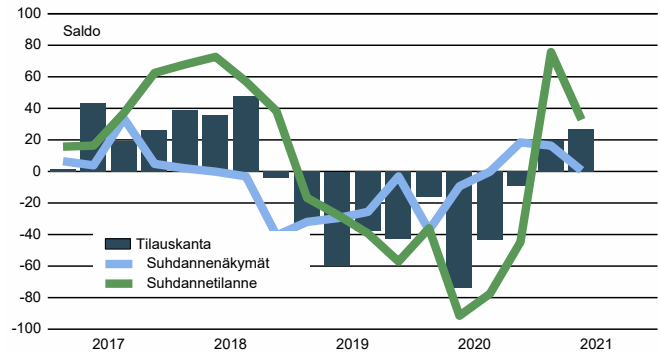
Paperiteollisuus

- Suhdannetilanne pysynyt hyvänä kesän aikana, vaikka saldoluku tulikin alaspäin lukemaan +33 (huhtikuussa oli +75)
- Tilauskanta on jatkanut kohentumistaan ja on nyt entistä selvemmin yli keskimääräisen tason
- Tuotanto on selvässä kasvussa, mutta tuotanto-odotukset syksyä kohden ovat vaatimattomat
- Henkilöstön määrä on lisääntynyt kesän aikana, ja henkilöstöodotukset ovat pysyneet myönteisinä
- Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +1, joten kasvupyrähdys tasaantuu lähikuukausien aikana

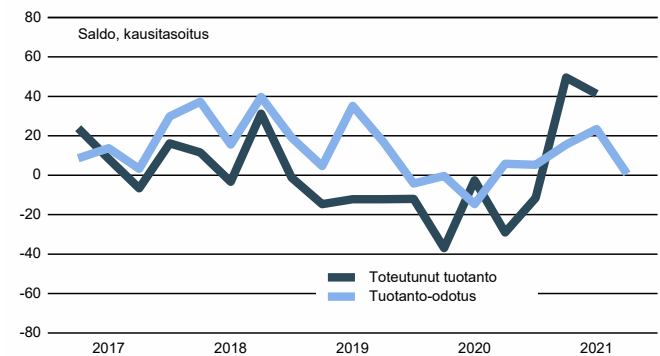
+33 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **+1**

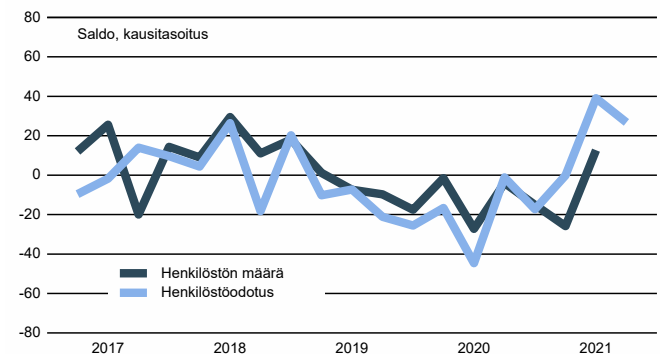
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Paperi- teollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

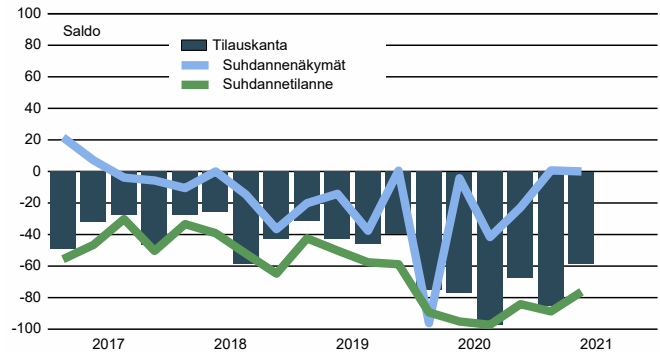
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-26	-1	-46	-28	61	46		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-7	-3	-17	25	33	-6		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	53	47	33	88	89	95		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-16	-73	-44	-9	20	27		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-15	-71	-61	-8	55	61		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-2	5	21	19	39	-20		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	2	-16	-33	-23	42		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-36	-7	-29	3	45	25		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-61	-41	-16	-32	68	74		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-28	19	40	50	36	7		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	62	75	60	40	50	33		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	4	2	2	7	5		
puute kapasiteetista	1	2	1	0	36	4		
riittämätön kysyntä	33	69	56	38	8	4		
rahoitusvaikeudet	0	0	0	0	0	20		
muu este	28	0	2	0	0	0		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-36	-91	-77	-45	75	33		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-37	-10	-1	18	16	1		

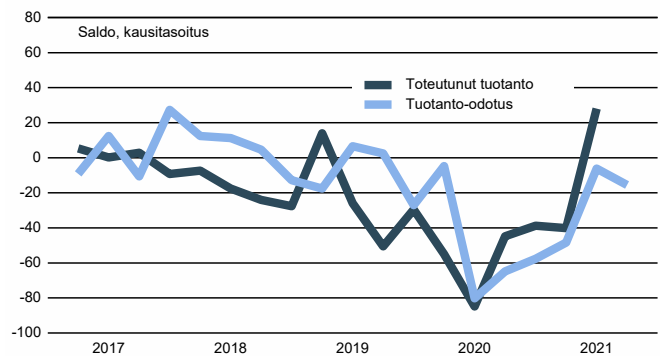
Painaminen

- Suhdannetilanne jatkuu yhä hyvin vaikeana ja saldoluvun taso on hyvin matalalla (saldoluku -76)
- Tilauskanta on säilynyt selvästi alle keskimääräisen tason
- Tuotanto on kasvanut viime kuukausien aikana, mutta odotukset syksyille ovat pessimistiset
- Henkilöstön määrä on yhä vähentynyt ja sen ennakoidaan jatkavan vähentymistään myös tulevien kuukausien aikana
- Suhdannenäkymät ovat yhä vaatimattomat, saldoluku heinäkuussa pyöreä nolla

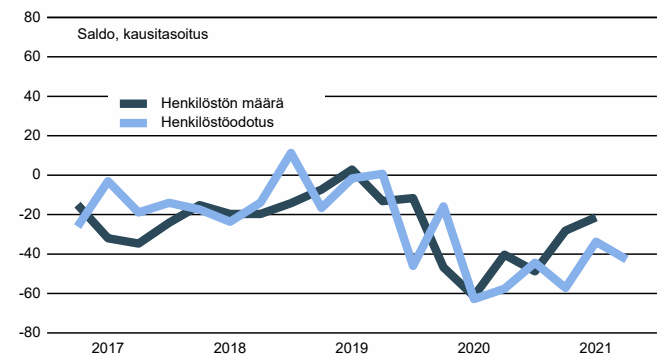
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-76

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

0

Painaminen

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-81	-78	-41	-30	-75	38		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-96	-51	-55	-46	-30	4		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	10	11	8	18	19	22		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-76	-77	-97	-67	-86	-58		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-75	-96	-100	-82	-100	-71		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-33	-40	-33	-30	-38	-34		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-50	-66	-29	-51	-34	-28		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-70	-59	-44	-47	-46	-46		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-74	-65	-95	-84	-89	-60		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-73	-21	-91	-80	-84	-68		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	96	89	97	98	92	96		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	4	0	0	2	0	7		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	96	89	97	89	92	92		
rahoitusvaikeudet	7	3	8	13	8	0		
muu este	1	1	0	0	2	0		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-89	-95	-97	-84	-89	-76		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-96	-4	-42	-22	1	0		

Kemianteollisuus

- Suhdannetilanne on jatkanut kohentumistaan, ja saldoluku on jo selvästi positiivisen puolella (saldoluku +30)
- Tilauskanta on aavistuksen yli tavanomaisen tason
- Tuotanto on kasvanut kesän aikana ja odotukset tulevasta tuotannosta myönteiset
- Henkilöstön määrä on viime kuukausina kasvanut, mutta odotukset syksyille ovat positiiviset
- Suhdanne jatkuu hyvässä vireessä tulevien kuukausien aikana, näkymät kirkastuneet talvesta (saldoluku heinäkuussa +16)

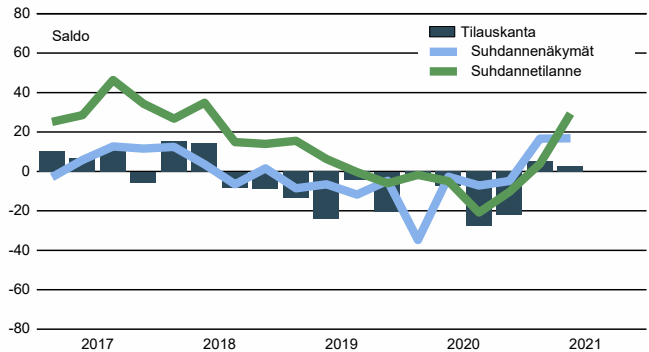
+30

SUHDANNE-
TILANNE

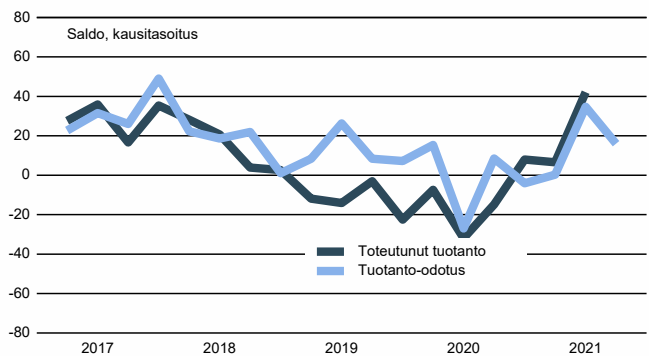
SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+16

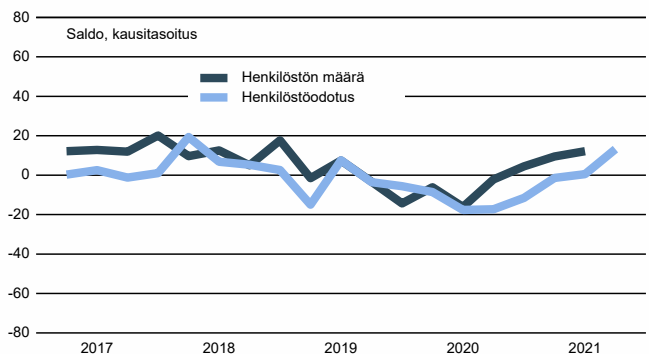
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Kemianteollisuus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

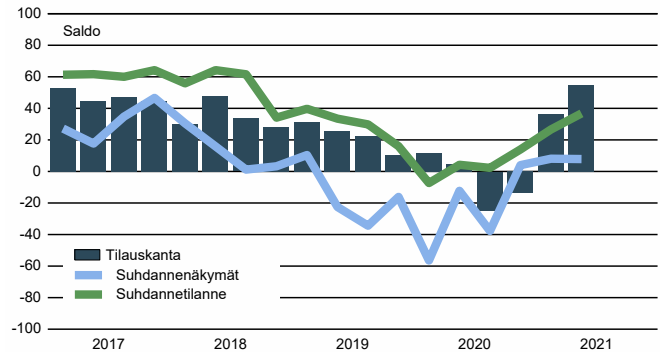
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	-36	-17	2	15	37		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-40	13	-14	13	20	22		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	75	73	52	65	73	86		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-1	-7	-27	-22	6	2		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-13	-16	-28	-22	0	9		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	25	17	26	-22	-5	-6		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-6	-9	-9	-2	13	18		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-12	-19	-20	3	3	15		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-12	-34	-42	-5	19	38		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-19	26	9	22	28	16		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	64	53	57	53	49	42		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	2	4	6	8	6	11		
puute kapasiteetista	19	3	1	1	10	9		
riittämätön kysyntä	27	43	50	43	24	19		
rahoitusvaikeudet	2	2	1	3	1	0		
muu este	19	2	1	1	12	10		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-2	-5	-21	-10	4	30		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-35	-3	-8	-5	16	16		

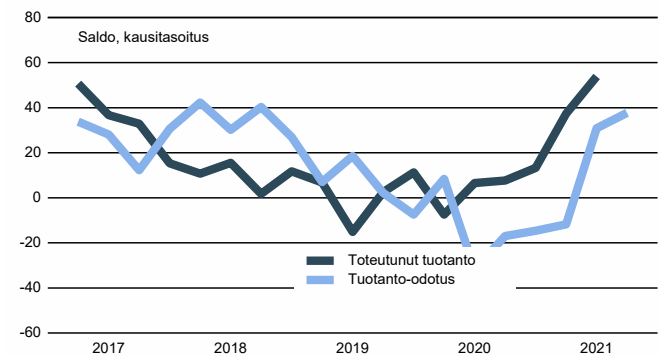
Rakennustuoteteollisuus

- Suhdanne tilanne on jatkanut kohentumistaan kesän aikana
- Tilauskanta on noussut entisestään ja on nyt korkeimmillaan useaan vuoteen
- Tuotanto on kasvanut selvästi kesän aikana ja tuotanto-odotuksetkin lähikuukausille ovat nousussa
- Henkilöstön määrä on kasvanut ja odotukset henkilökunnan määrästä ovat positiiviset
- Suhdannenäkymät ovat pysyneet kuitenkin varovaisina, näkymien saldoluku heinäkuussa +8

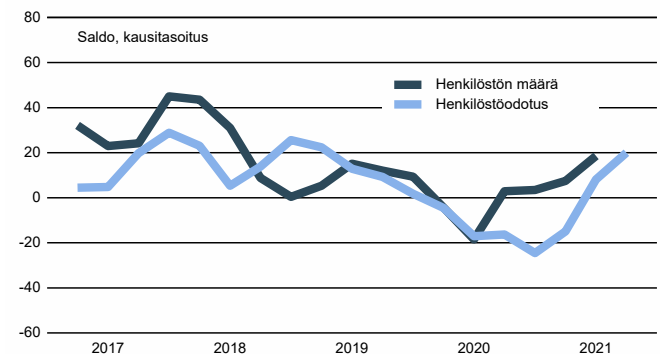
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+36

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+8

Rakennus- tuote- teollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

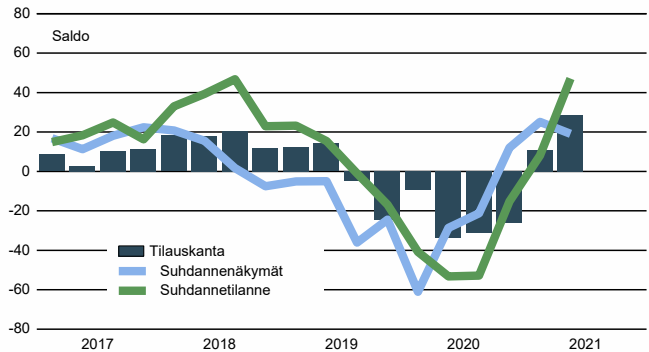
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	25	11	-3	27	73		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	-12	-34	-12	38	45		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	53	81	80	78	82	94		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	12	5	-25	-14	37	55		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-17	-35	-32	-2	3	-14		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	-7	8	-3	-14	-18	-17		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	-5	3	-1	1	30		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-11	-14	-36	-16	14	24		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-16	-16	-14	16	46	57		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	6	-8	-8	8	33	-9		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	47	55	53	58	68	33		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	15	15	2	17	22		
puute kapasiteetista	2	4	12	9	18	20		
riittämätön kysyntä	19	36	36	47	34	3		
rahoitusvaikeudet	5	2	0	0	6	0		
muu este	9	0	0	7	3	0		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-8	4	3	15	27	36		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-56	-12	-38	4	9	8		

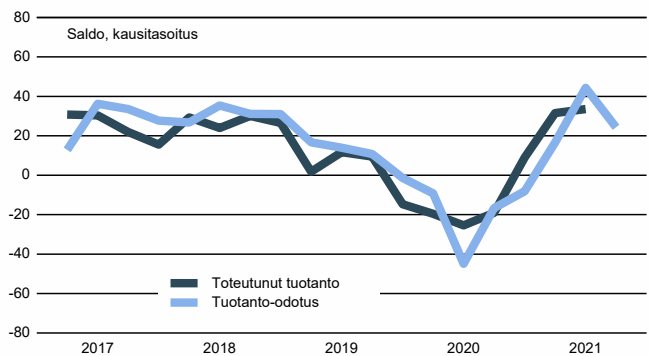
Teknolomiteollisuus

- Suhdanne tilanne on jatkanut selvää pirstymistään kesän aikana (saldoluku +47)
- Tilauskanta on noussut jo selvästi yli keskimääräisen tason
- Tuotanto on kasvanut viime kuukausien aikana ja tuotanto-odotuskin lähikuukausille on yhä myönteinen
- Kevään aikana henkilöstön määrä on lisääntynyt, positiivisen vireen odotetaan jatkuvan myös syksyllä
- Suhdanne jatkuu myönteisenä tulevien kuukausien aikana, suhdannenäkymien saldoluku heinäkuussa +20

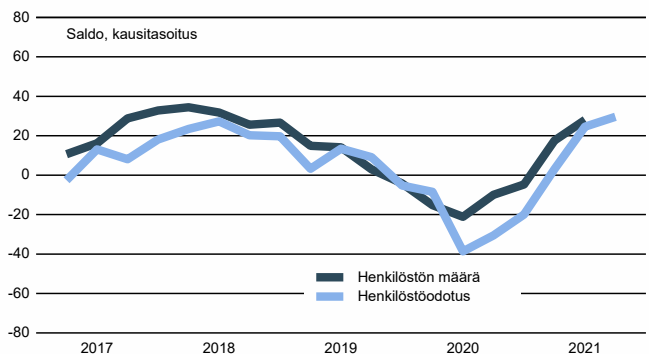
Suhdanteet

Tuotanto ja tuotanto-odotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+47

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+20

Teknolomiteollisuus

Suhdanne tiedustelun päätuloksia, saldo

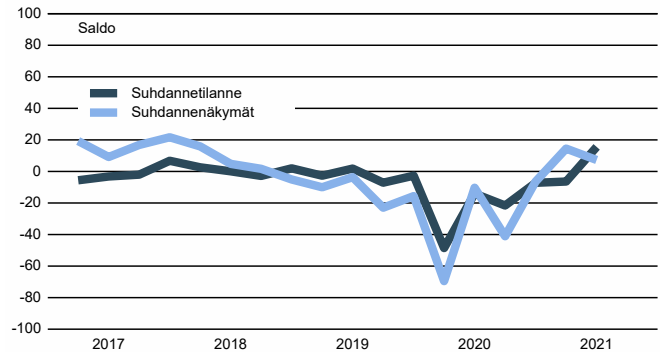
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-29	-18	-4	39	28		
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	-44	-9	-14	19	42	33		
Tuotantokapasiteettia sopivasti/liian vähän (% vastaajista)	58	56	57	79	75	82		
Tilauskanta normaaliin verrattuna	-9	-34	-32	-25	11	28		
Vientitilauskanta normaaliin verrattuna	-12	-39	-32	-27	2	19		
Valmiiden tuotteiden varastot normaaliin verrattuna	19	10	2	-2	-8	-9		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	-15	-13	-18	21	35		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-36	-29	-29	11	24	33		
Viennin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-23	-47	-61	-35	11	24		
Vientiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-19	-4	-14	8	10	35		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	80	77	79	60	75	74		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	6	10	13	8	22	20		
puute kapasiteetista	5	2	3	4	14	16		
riittämätön kysyntä	56	66	67	39	32	16		
rahoitusvaikeudet	4	5	5	4	2	2		
muu este	17	3	2	13	20	32		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-40	-53	-53	-15	8	47		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-61	-29	-22	12	25	20		

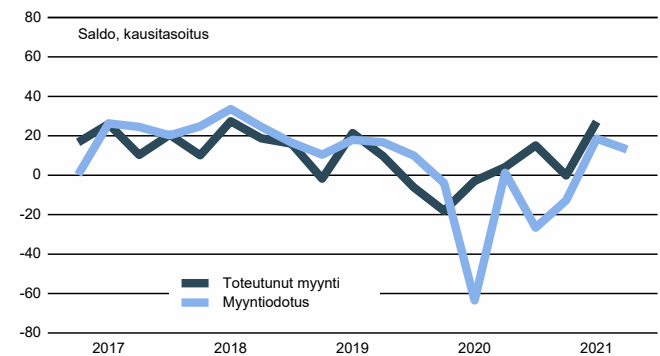
Kauppa

- Suhdanne tilanne on parantunut viime kuukausien aikana (saldoluku +16)
- Myynti on lisääntynyt kesän aikana, mutta myyntitodotukset ovat vaimentuneet
- Henkilöstön määrä on pysynyt ennallaan, mutta kehityksen ennakoidaan kääntyvän hivenen Fheikommaksi syksyn aikana
- Suhdannenäkymät ovat pehmenneet kesällä ja ovat nyt hieman positiiviset (saldoluku +8)

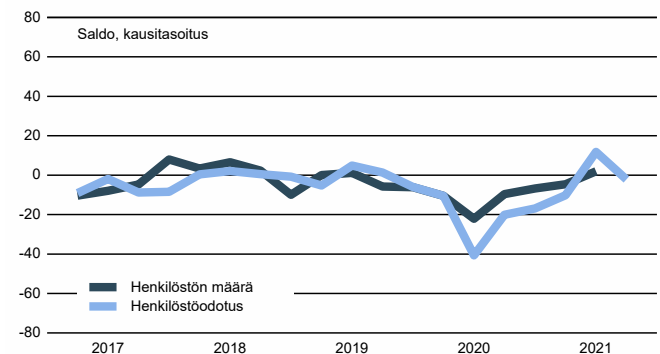
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+16

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+8

Kauppa

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-19	-3	5	16	-1	27		
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	-63	1	-27	-12	19	13		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-10	-14	-13	-7	-4	9		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-39	-20	-14	-6	10	-1		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	79	52	65	60	62	52		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	7	10	15	15	15	24		
puute kapasiteetista	4	4	2	3	2	3		
riittämätön kysyntä	34	34	40	36	30	25		
rahoitusvaikeudet	7	0	0	0	0	1		
muu este	34	8	14	11	20	10		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-48	-14	-21	-7	-7	16		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-70	-10	-41	-6	15	8		

Matkailu- ja ravintolapalvelut

- Suhdannetilanne helpottanut hieman alkukesän rajoitusten purkamisen myötä
- Myynti on lisääntynyt ja myyntiodotukset ovat varovaisen myönteiset
- Henkilöstön määrä on pysynyt jokseenkin ennallaan ja odotuksissa on hienoista kasvua lähikuukausien aikana
- Työvoimapula noussut alan suurimmaksi myynnin kasvun esteeksi
- Suhdannenäkymät kohentuneet, mutta koronavirustilanne luo epävarmuutta (saldoluku +24)

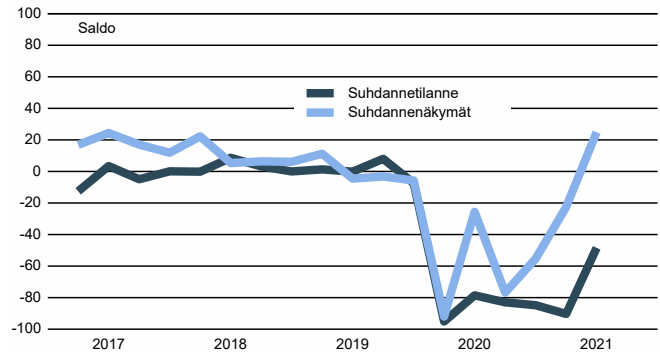
-48

SUHDANNE-
TILANNE

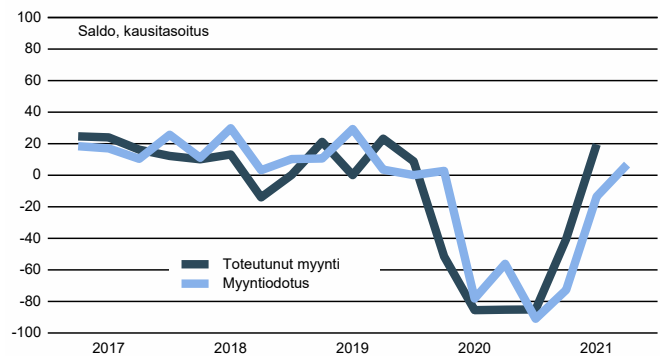
SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+24

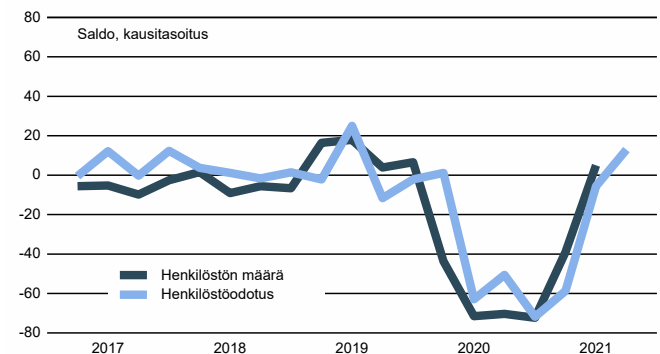
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Matkailu- ja ravintola- palvelut

Suhdantietustelun päätuloksia, saldo

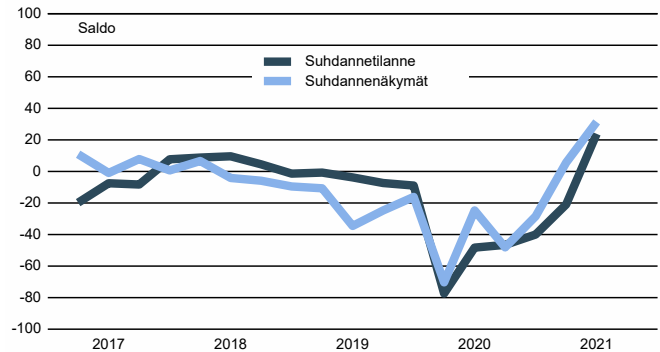
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-86	-78	-61	-82	-81	29		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-95	-27	-90	-72	-38	46		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-66	-63	-63	-73	-66	16		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-70	-46	-71	-54	-21	24		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	98	93	97	91	95	90		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	1	12	9	4	5	41		
puute kapasiteetista	0	2	1	1	1	4		
riittämätön kysyntä	42	60	68	65	53	34		
rahoitusvaikeudet	4	7	4	6	9	3		
muu este	68	28	47	34	53	30		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-95	-79	-82	-85	-91	-48		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-92	-25	-77	-55	-22	24		

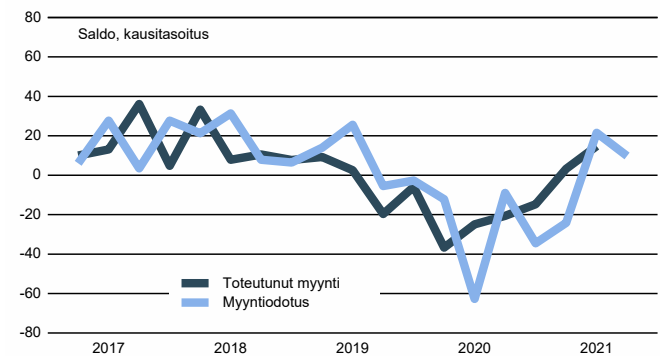
Liikenne

- Suhdanne tilanne on kohentunut kesän aikana
- Viime kuukausien aikana myynti on lisääntynyt, mutta odotukset myynnistä ovat hieman varovaisemmat
- Henkilökunnan määrän arvioidaan kasvaneen, mutta kasvun ennakoidaan pysähtyvän syyskuun mentäessä
- Suhdannenäkymät ovat jatkaneet parantumistaan (saldoluku heinäkuussa +32)

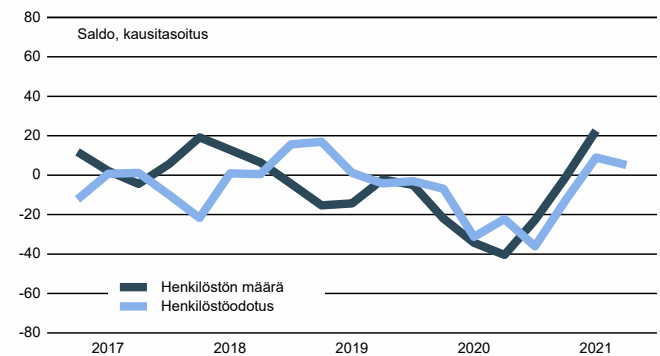
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+24

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+32

Liikenne

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

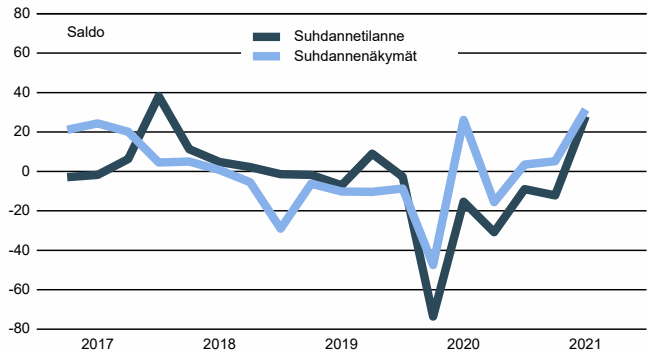
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-54	-5	-27	-12	-18	40		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-68	-2	-24	-37	9	24		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-21	-29	-46	-26	-1	29		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-31	-24	-44	-9	9	5		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	72	80	92	72	71	66		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	7	25	18	17	18		
puute kapasiteetista	2	0	3	0	7	12		
riittämätön kysyntä	48	52	63	55	53	36		
rahoitusvaikeudet	10	0	5	0	1	0		
muu este	17	23	6	5	0	8		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-77	-49	-46	-40	-20	24		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-71	-24	-48	-29	6	32		

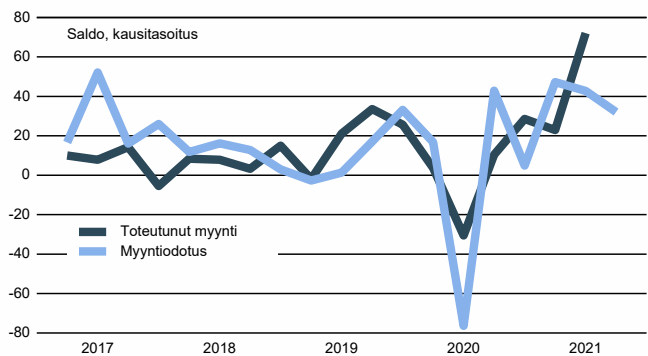
Rahoitus ja vakuutus

- Suhdannetilanne parantunut viime kuukausien aikana
- Myynti on kasvanut selvästi ja odotukset tuleville kuukausille ovat varsin positiiviset
- Henkilöstön määrä on kausivaihtelu huomioon ottaen vielä vähentynyt ja odotukset syksyllä ovat varovaiset
- Suhdannenäkymät lähikuukausille valoisat, saldoluku jatkoi heinäkuussa nousuaan arvoon +31

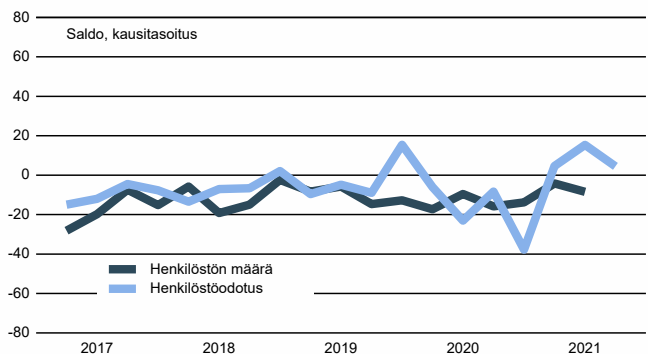
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+28

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+31

Rahoitus ja vakuutus

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

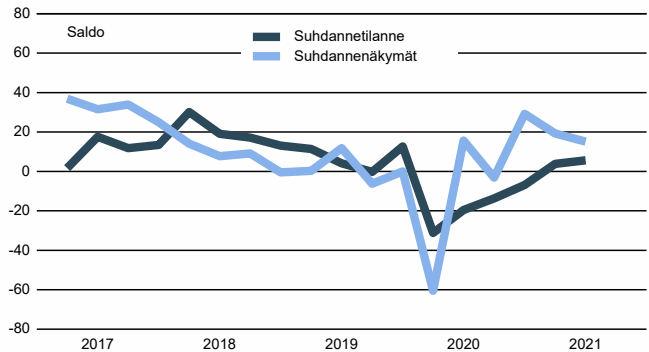
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	3	-30	10	29	23	72		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-77	43	5	48	43	32		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-15	-3	-30	-10	-1	-2		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	-13	-42	11	17	-1		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	56	40	34	18	22	20		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	3	1	1	4	13	18		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	7	9	10	10	6	1		
rahoitusvaikeudet	3	0	0	0	0	0		
muu este	47	29	24	4	3	1		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-74	-15	-31	-9	-12	28		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-48	27	-15	3	6	31		

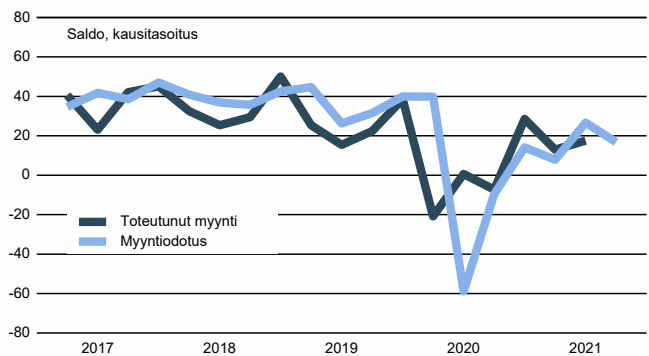
Tieto- ja viestintäpalvelut

- Suhdannetilanne on pysytellyt maltillisena kesäkuukausien aikana
- Myynti on lisääntynyt ja myynnin kasvuodotukset syksyille ovat myönteiset
- Alan henkilöstömäärä on kasvanut ja odotukset ovat myös positiiviset
- Suhdanne jatkaa maltillista kohenemistaan, suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa +16

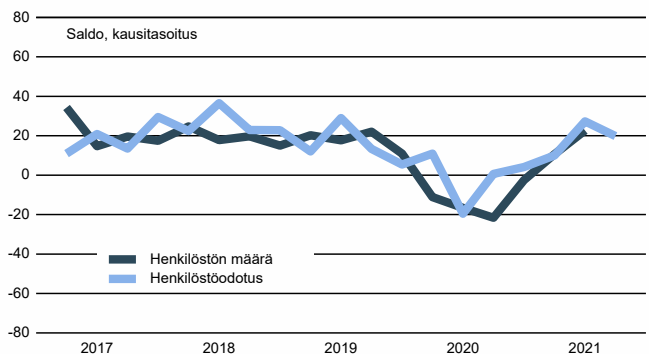
Suhdanteet

Myynti ja myyntiodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

+6

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+16

Tieto- ja viestintäpalvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

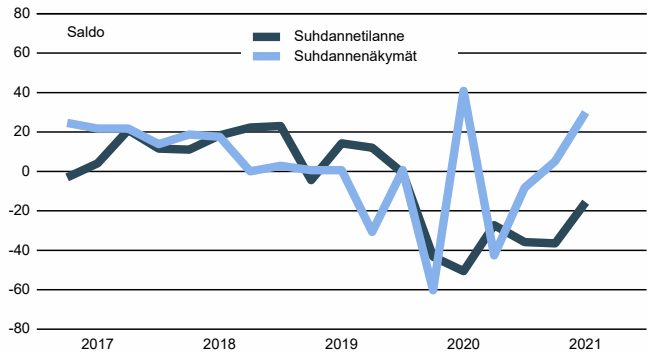
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-21	0	-7	29	14	17		
Myyntiodotus seuraavalle 3 kk:lle	-59	-10	15	8	26	16		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-8	-21	-22	-2	12	20		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-23	3	-2	18	21	23		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	58	41	35	45	53	40		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	12	15	17	23	28	25		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	38	25	15	18	27	16		
rahoitusvaikeudet	0	0	0	0	0	2		
muu este	25	10	5	9	2	4		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-31	-19	-14	-7	4	6		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-61	16	-4	29	19	16		

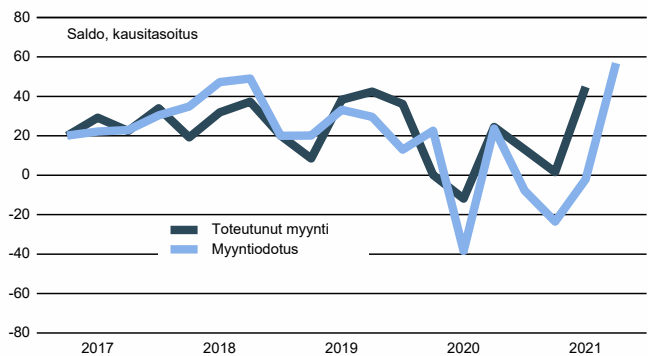
Kiinteistöpalvelut

- Suhdannetilanne on jatkunut haasteellisena viime kuukausien aikana
- Myynti on kasvanut kesän aikana ja myyntitodotukset ovat selvässä nousussa
- Henkilöstön määrä on kasvanut ja myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan lähikuukausina
- Suhdannenäkymät ovat jatkaneet kirkastumistaan, näkymien saldoluku selvässä nousussa (saldoluku +30)

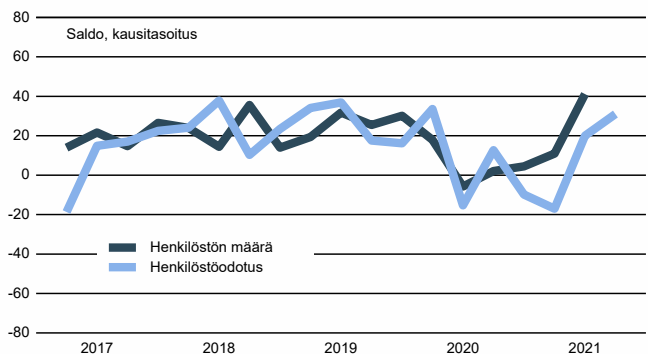
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

-15 ◀ SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT ▶ **+30**

Kiinteistö- palvelut

Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

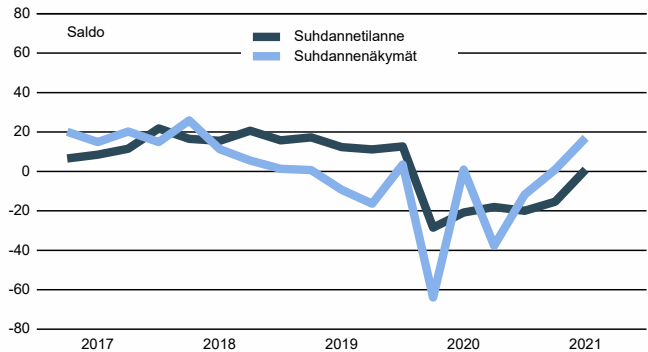
	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	-11	25	13	2	44		
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	-39	24	-8	-23	-2	56		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	4	8	12	-7	-5	56		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-15	22	-25	-8	13	46		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	70	52	67	63	64	79		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	22	7	38	38	38	70		
puute kapasiteetista	0	0	0	0	0	0		
riittämätön kysyntä	23	29	8	1	12	10		
rahoitusvaikeudet	0	4	0	4	0	0		
muu este	24	19	27	22	15	6		
Suhdannetilanne tällä hetkellä	-44	-50	-27	-36	-36	-15		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-60	41	-43	-9	5	30		

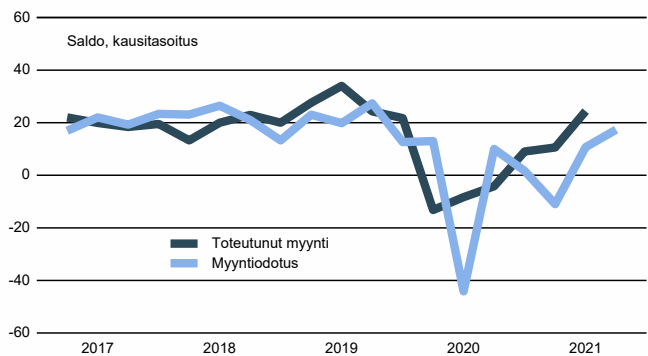
Muut palvelut

- Suhdanne tilanne on jatkunut vaatimattomana viime kuukausien aikana
- Myynti on kasvanut ja myyntitodotukset syksyllä ovat myönteiset
- Henkilöstön määrä on kasvanut, mutta tulevana kuukausina kasvun odotetaan maltillistuvan
- Suhdannenäkymät ovat jatkaneet tasaista kohentumistaan (saldoluku +17)

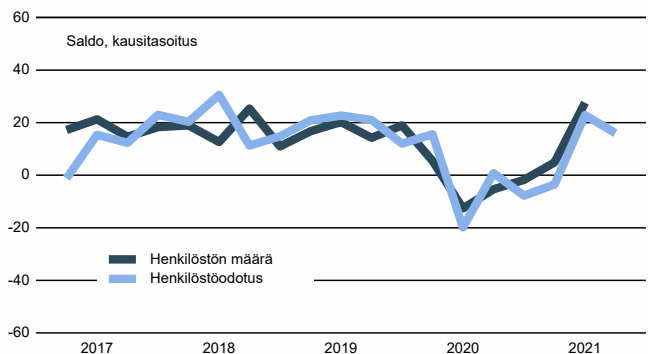
Suhdanteet

Myynti ja myyntitodotus

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

SUHDANNE-
TILANNE

SUHDANNE-
NÄKYMÄT

+17

Muut palvelut

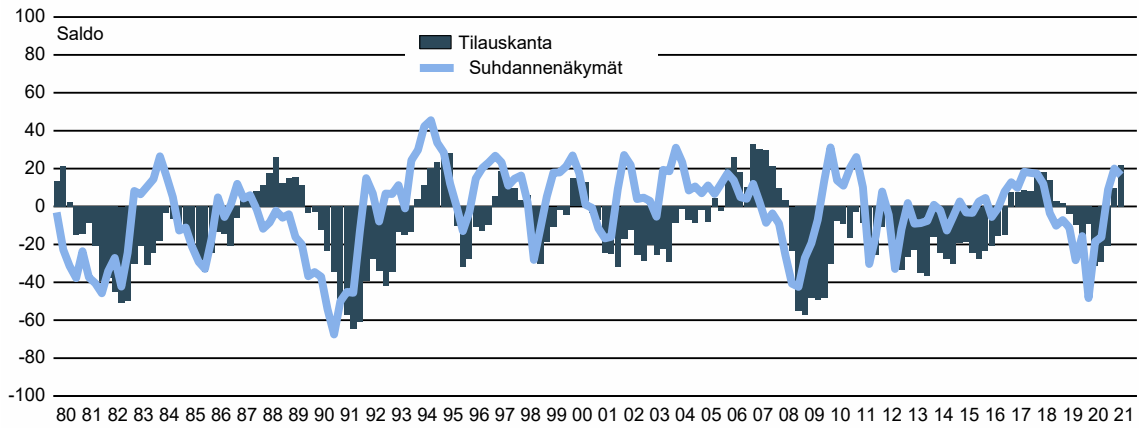
Suhdannetiedustelun päätuloksia, saldo

	2020				2021			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myyntin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-13	-9	-4	9	11	25		
Myyntitodotus seuraavalle 3 kk:lle	-44	10	1	-10	11	17		
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	-5	-4	-3	-2	34		
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	-21	9	-16	5	17	28		
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	78	69	75	69	64	70		
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	16	19	25	22	31	46		
puute kapasiteetista	1	2	0	0	0	2		
riittämätön kysyntä	32	36	37	39	28	26		
rahoitusvaikeudet	6	5	0	3	1	0		
muu este	34	15	16	8	13	5		
Suhdanne tilanne tällä hetkellä	-29	-20	-18	-20	-15	0		
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-64	0	-38	-11	1	17		

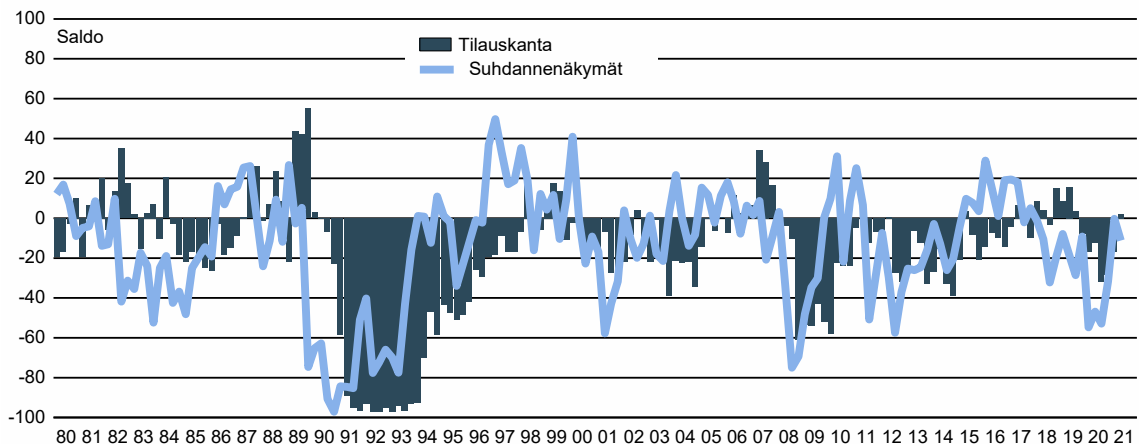

Pitkiä aikasarjoja

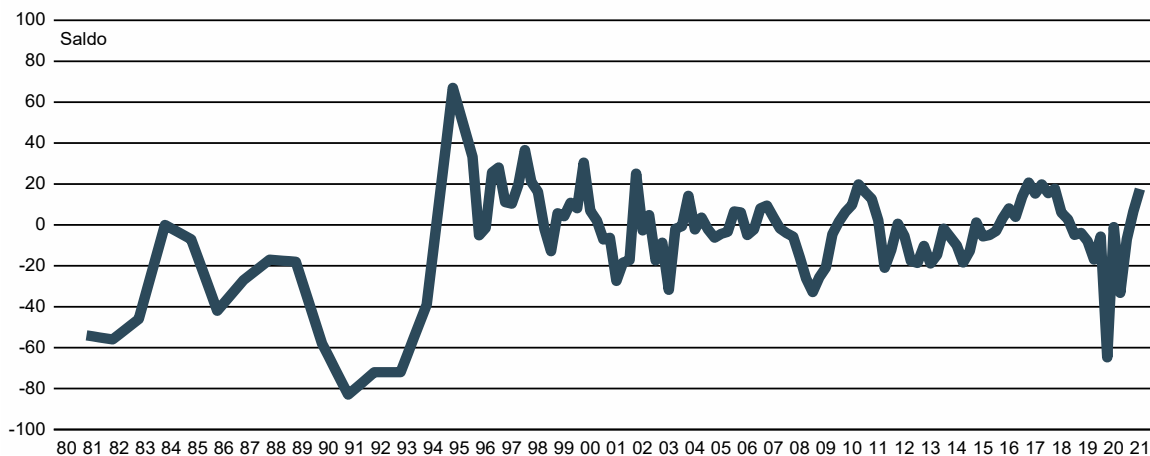
Teollisuuden suhdannenäkymät ja tilauskanta

Rakentamisen suhdannenäkymät ja tilauskanta

Palvelujen suhdannenäkymät

Suhdantietiedustelumenetelmä

EK:n Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliitto EK tekee kuukausittain suhdantietiedusteluja koko suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Neljä kertaa vuodessa tehdään laajempi tiedustelu, jonka tuloksista julkistetaan **Suhdannebarometri**-julkaisu. Lisäksi kuukausittain julkaistaan suppeampi luottamusindikaattoritiedote.

Teollisuuden suhdantietiedusteluja on tehty Suomessa vuodesta 1966 alkaen. Palvelualoilla ensimmäiset tiedustelut on aloitettu 1980-luvun lopulla, mutta merkittävämpi laajennus tapahtui vasta 2000-luvun puolivälissä.

Tässä julkaisussa on esitetty EK:n uusimman suhdantietiedustelun tulokset koko yksityiseltä sektorilta. Tiedustelu on tehty **heinäkuussa 2021**. Siihen on vastannut **1 160 yritystä**, jotka työllistävät Suomessa **noin 250 000 henkilöä**.

Elokuussa 2010 julkaistavasta tiedustelusta lähtien vastaajayritysten luokittelumiseksi toimialoille on käytetty uutta TOL 2008 -luokitusta. Muutoksen vaikutus Suhdannebarometrin tuloksiin on kuitenkin varsin pieni. Teollisuuden, rakentamisen sekä joidenkin palvelualojen historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa. Valtaosa palvelualojen aikasarjatiedoista on PT:n suhdantietiedustelusta. Tiedustelumenetelmän muutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa.

EK:n Suhdannebarometri on **osa Euroopan komission suhdantietiedustelujärjestelmää**. Järjestelmään osallistuvat organisaatiot tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa, ja Euroopan komissio osallistuu jäsenmaissa tehtävien tiedustelujen rahoitukseen. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Yleistä suhdantietiedusteluista

Suhdantietiedusteluilla selvitetään yritysjohdon näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännekohtia. Tyypillisesti suhdantietiedustelujen kysymyksillä voidaan kartoittaa talouskehitystä noin puoli vuotta eteenpäin.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyypillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyseillä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Tulokset painotetaan yrityskoolla

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Useimmat suuret yritykset vastaavat tiedusteluun toimipaikoittain tai tuotannonaloittain, ei konsernitasona.

Toimialoittaiset vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. **saldolukuina**. Saldoluku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 % pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluku on 30 – 20 eli +10.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10)
00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
www.ek.fi

Raportti internetissä:

www.ek.fi

ISSN 0783-3350

Lisätietoja:

Johtaja
Sami Pakarinen
Puh. 050 343 4337
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ekonomisti
Jouko Kangasniemi
Puh. 040 551 8136
etunimi.sukunimi@ek.fi

EK 2021